

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Iltapäivätoiminnan toimintaperiaatteiden muuttaminen 1.8.2025 alkaen

Maria Louhimo / Mika Kuitunen

Silja Silvennoinen, opetusjohtaja
Mika Kuitunen, perusopetuspäällikkö
Maria Louhimo, iltapäivätoiminnan suunnittelija
Virve Varonen, iltapäivätoiminnan sihteeri

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	--	Iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä saattaa vähetä iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteiden muuttumisen myötä.
2	Elinvoimainen ja kasvava • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	o	
3	Ilmasto- ja resurssiviisas • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	o	

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	++	iltapäivätoimintamaksun määräytymisperuste muuttuu tuntiperusteisesta päiväperusteiseksi. Nykyinen tuntiperustainen iltapäivätoiminnan maksun määräytymisperuste vaatii paljon kirjaamista iltapäivätoiminnan ryhmissä, mikä on poissa lasten ohjaamisesta ja heidän kanssaan työskentelystä. Lisäksi osallistumistuntien ja laskutuksen tarkastaminen opetuspalveluissa on hidasta ja virheiden mahdollisuus on suurempi kuin päiväperusteisessa maksun määräytymisessä. Muutettava iltapäivätoiminnan hakukäytäntö sujuvoittaa toimintaan ottamisen päätöksentekoprosessia.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys		
Iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä saattaa vähentyä järjestämisen periaatteiden muuttumisen myötä. Iltapäivätoiminnan järjestämisperiaatteiden muutoksella sujuvoitetaan ja kehitetään toimintaa sekä lisätään ohjaajien aikaa lasten kanssa työskentelyyn.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.) Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki___ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	Iltapäivätoimintaa järjestetään 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmiin mahdollisesti jäljelle jäävät paikat osoitetaan kriteerit täyttävälle erityisen tuen oppilaille (31.7.2025 saakka) ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille ja 2. vuosiluokan oppilaille, mikäli kouluun muodostuu järjestämisperiaatteiden mukainen ryhmä.

			Henkilöstön työaika tulee paremmin käyttöön, millä voi olla myönteistä vaikutusta palvelun laatuun.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)		Iltapäivätoimintaan osallistumisen mahdollistaa hakuaikana hakeneiden 1. vuosiluokan oppilaiden ja osassa ryhmistä erityisen tuen oppilaille (31.7.2025 saakka) ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille ja 2. vuosiluokan oppilaille osallistumisen ohjattuun vapaa-ajan toimintaan vertaisryhmässä koulupäivän jälkeen.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	++	Iltapäivätoiminnassa oppilaille tarjotaan ohjattua toimintaa sekä välipala.
4	Terveysten (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Iltapäivätoiminnassa oppilaille tarjotaan ohjattua toimintaa
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	++	Iltapäivätoiminta helpottaa huoltajien työssäkäyntiä ja opiskeluna.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	
Johtopäätös ja perustelut			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	Iltapäivätoimintaa järjestetään 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmiin mahdollisesti jäljelle jäävät paikat osoitetaan erityisen tuen oppilaille (31.7.2025 saakka) ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille ja 2. vuosiluokan oppilaille, mikäli kouluun muodostuu järjestämisperiaatteiden mukainen ryhmä. Ryhmä perustetaan kouluun, mikäli hakuaikana hakeneita ja iltapäivätoimintaan otettuja 1. vuosiluokan oppilaita on maaseutualueella olevassa

			koulussa vähintään 6 oppilasta ja kaupunkialueella olevassa koulussa vähintään 12 oppilasta.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	--/o	Kaikilla 1. vuosiluokan oppilailla, erityisen tuen oppilailla (31.7.2025 saakka) ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilailla ja 2. vuosiluokan oppilailla on mahdollisuus hakea iltapäivätoimintaan. Jos vammaispalvelulaissa määriteltyyn lyhytaikaiseen huolenpitoon oikeutettu lapsi tai nuori ei mahdu Kuopion kaupungin omaan iltapäivätoiminnan ryhmään, Kuopion kaupunki voi hyvinvointialueen pyytäessä tehdä yhteistyötä toiminnan järjestämisessä. Minimiryhmäkoon rajaamisella voi olla negatiivinen vaikutus, mikäli koululle ei perusteta iltapäivätoimintaryhmää.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	Iltaapäivätoimintaa järjestetään tällä hetkellä ensimmäisen luokan oppilaille ja erityisen tuen oppilaille. Lisäksi ryhmiin on otettu toisen vuosiluokan oppilaita, mikäli niihin on mahtunut. Muutos uusissa järjestämisperusteissa on pieni ja kohdistuu vain pieneen joukkoon lapsia. Toimintaan osallistuvilla oppilailla on mahdollisuus osallistua toiminnan sisällön suunnitteluun. Laajaa ikäluokan kuulemista ei ole tarkoituksenmukaista tehdä.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	--/o	Mikäli iltapäivätoiminnan ryhmä ei muodostu oppilaan omaan kouluun, tarjotaan perheelle mahdollisuutta mennä toisen koulun iltapäivätoimintaryhmään, mikäli se on siirtymien puolesta mahdollista Iltaapäivätoimintamaksun määräytymisperusteen muuttaminen

			sujuvoittaa toimintaa siten, että iltapäivätoiminnan ohjaajien työaika käytetään kirjaamisen sijaan lasten kanssa työskentelyyn.
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Jatkossa ryhmä muodostetaan kouluille, joilla muodostuu järjestämisperiaatteiden mukainen ryhmä. Ryhmä perustetaan kouluun, mikäli hakuaikana hakeneita ja iltapäivätoimintaan otettuja 1. vuosiluokan oppilaita on maaseutualueella olevassa koulussa vähintään 6 oppilasta ja kaupunkialueella olevassa koulussa vähintään 12 oppilasta Ryhmiin mahdollisesti jäljelle jäävät paikat osoitetaan niille erityisen tuen oppilaille 31.7.2025 saakka ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille ja 2. vuosiluokan oppilaille, jotka täyttävät toimintaan ottamisen kriteerit Iltapäivätoimintaa ei järjestetä enää kaikille 2. - 9. vuosiluokkien erityisen tuen oppilaille (31.7.2025 saakka) ja 1.8.2025 alkaen perusopetuslain 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille, vaan oppilaat voivat osallistua toimintaan, mikäli ryhmässä on tilaa. Jos vammaispalvelulaissa määritellyn lyhytaikaiseen huolenpitoon oikeutettu lapsi tai nuori ei mahdu Kuopion kaupungin omaan iltapäivätoiminnan ryhmään, Kuopion kaupunki voi hyvinvointialueen pyytäessä tehdä yhteistyötä toiminnan järjestämisessä.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	--/o	Järjestämisperusteiden mukaan ryhmän perustamisen minimikoko on pienempi maaseudulla, jolla pyritään varmistamaan ryhmien muodostuminen ainakin suurimpiin taajamiin. Pienimmillä kouluilla saattaa joinakin vuosina jäädä ryhmä syntymättä, mutta oppilailla on mahdollisuus hakea naapurikoulun ryhmään.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttötymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon moni- muotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätys- asteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri- perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut			

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	++	Henkilöstön määrä vähenee hieman iltapäivätoiminnan järjestämisperiaatteiden muuttuessa. Henkilöstön osa-aikaisuus voi vähentyä.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Iltaapäivätoiminnan järjestämisperusteisiin lisätty minimiryhmäkokoo mahdollistaa taloudellisesti järkevien ryhmien muodostamisen ja sitä kautta muutoksella on pitkäaikaisia positiivisia vaikutuksia kaupungin talouteen. Kriteerien muuttuminen erityisen tuen oppilaiden osalta vähentää Kuopion kaupungin iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä eli ryhmiä tarvitaan jatkossa vähemmän.

			Vahvaa tukea tarvitsevien oppilaiden iltapäivätoiminnan ryhmissä on työskennellyt huomattavasti enemmän henkilöstöä suhteessa oppilasmäärään, jolloin henkilöstön vähentyminen on merkittävää.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Minimiryhmäkoko parantaa kustannustehokkuutta

Johtopäätös ja perustelut

Toimintaan ottamisen kriteereiden tiukentumisella on vaikutus Kuopion kaupungin toteuttamiin iltapäivätoimintaryhmien määrään ja sitä kautta suora positiivinen vaikutus kaupungin talouteen (henkilöstömenot, tilakustannukset). Toiminnan sujuvampi organisointi vähentää moninkertaista työtä.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut			